

Livius:

Mi a „krúdyzás” és mit jelent „elkrúdyzni a tárgytól?”

A „krúdyzás” gyakran előfordul hivatásos íróknál és alkalmi cikkíróknál egyaránt, de a legtöbben nem veszik észre. Sokszor az olvasók sem. A rosszmájú kritikusok annál inkább: alkalmat ad arra, hogy a személyes okokból nem kedvelő szerzőt ledorongolják.

A „krúdyzás” lényege: valaki elmesél valamit, vagy beszámol valami eseményről, amikor a főeseménnyel kapcsolatban eszébe jut néhány érdekes adat, amit szükségesnek tart

megemlíteni, noha ezek a cselekményt nem viszik előre. Egy barátom, akinek Krúdy Gyula a kedvenc írói közé tartozott, ezt már régen észrevette Krúdy művek olvasásakor, ám nem tartotta hibának. Inkább érdekesnek találta. Aztán — amikor a barátom több mint húsz évi hallgatás után ismét írni kezdett magyar emigráns újságokba — rájött, hogy ő is ugyanazt teszi, mint Krúdy. Nemcsak írásban, hanem amikor személyes beszélgetés alkalmával

vagy telefonon beszámol valami eseményről. Sőt mi több: akkor is, amikor fejben fogalmaz valami mondanivalót vagy újságcikket. Egyre gyakrabban csipete rajta saját magát, hogy folyton elkalandozik a tárgytól. Gondolatban még gyakrabban, mint beszéd vagy írás közben. Ezt az újonnan felfedezett szokását kedvenc írója tiszteletére elnevezte „krúdyzás”-nak, és igét is formált belőle. „Elkrúdyzik” (a tárgytól) valaki, ha a témával való összefüggés ürügyén, szorosán oda nem tartozó dolgokat tesz a tárgyhoz. A hallgatóságból nem mindenkinek van türelme a „krúdyzások” meghallgatásához. Erre rájött a barátom, és belátta, hogy igazuk van a türelmetlenkedőknek. Megkérte az ismerőseit: ha beszélgetés közben elkalandozik a tárgytól, szakítsák félbe „Krúdy!” kiáltással.

Csak azt nem értem: miért kreált „ikes” igét a barátom Krúdy nevéből? Tudjuk, hogy

az ices igék különleges ragozása osztja ketté a magyar anyanyelvű emberiséget. Vannak, akik ismerik és mind beszédben, mind írásban élnek az ices igék eltérő ragozásával. Aki iskolázott ember létére azt mondja (vagy írja), hogy „eszek, iszok, alszok”, „eszem, iszom, alszom” helyett kijelentő módban, és „egyen, igyon . . .”, „egyék, igyék . . .” helyett felszólító módban, annak a magyar nyelvtudásáról igen rossz véleménye lesz az ices igeragozást ismerőknek. Nincs amúgy is túl sok és számos bajt okozó „ikes ige” édes anyanyelvünkben? Miért kellett a barátomnak a meglévőkhez még egyet hozzátennie?

Most látom csak, kedves Olvasó: bizony csúnyán „elkrúdyztam” a mondókámtól. Ám remélem: hátha a szerkesztő atyák nem veszik észre, és benne hagyják a cikkben . . .

(Észrevettük, de kivételesen átengedtük. — A szerk.)